

Факторний аналіз структури фізичної підготовленості студентів-самбістів дозволив визначити зміст контролю за станом розвитку фізичних здібностей на спеціалізованому етапі базової підготовки, до якого входять наступні показники: максимальна та швидкісна сила; швидкість та силова витривалість; спеціальна витривалість; витривалість та частота рухів; спритність.

Розроблена трирівнева диференційована оцінка розвитку компонентів фізичної підготовленості студентів самбістів дозволяє отримувати оперативну інформацію про стан фізичних здібностей вказаного контингенту та, за необхідністю, вчасно вносити відповідні корективи у навчально-тренувальний процес, що сприяє уникненню негативних наслідків перенавантаження організму студентів-самбістів.

Перспективи подальших розвідок передбачають визначення особливостей формування структури загальної фізичної підготовленості студентів-самбістів на початковому та базових етапах спортивного вдосконалення та розробити відповідні оціночні таблиці з урахуванням вікових особливостей спортсменів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко В.Ф. Текущий контроль за состоянием специальной работоспособности борцов / В.Ф. Бойко, Г.В. Данько // Наука в олимпийском спорте. - 1997. - №2. - С. 17-22.
2. Бойко В.Ф. Физическая подготовка борцов / В.Ф. Бойко, Г.В. Данько. - К.: Олимпийская литература, 2004. - 223 с.
3. Волков В.Л. Вільна боротьба: базова фізична підготовка / В.Л. Волков. - К.: Різграфіка, 2005. - 94 с.
4. Волков В.Л. Вольная борьба: комплексная оценка базовой подготовленности. Состояние здоровья, физическая подготовленность, функциональные возможности, психофизиологическое состояние / В.Л. Волков. - К.: Нора-принт, 2000. - 64 с.
5. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Л.В. Волков.. - К.: Олимпийская литература, 2002. - 294 с.
6. Платонов В.Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте / В.Н. Платонов. - К.: Олимпийская литература, 1997. - 583.
7. Ягелло В. Теоретико-методические основы системы многолетней физической подготовки юных дзюдоистов / В. Ягелло. - Варшава, Киев: изд-во АВФ, 2002. - 351 с.
8. Binder D. Olympic values education: evolution of a pedagogy / D. Binder // Educational Review. - 2012. - P. 275 - 302.
9. Chatziefstathiou D. Olympism, olympic education and learning legacies / D. Chatziefstathiou, N. Müller. - Cambridge Scholars Publishing. - 2014. - 292 p.
10. Defroand J. London 2012: Olympic 'legacy', olympic education and the development of social capital in physical education and school sport: a case study / J. Defroand. - 2012. - [Electronic resource]. - Access mode: <http://theses.bham.ac.uk/3701/1/Defroand12MPhil.pdf>
11. Georgiadis K. The educational value of olympism / K. Georgiadis // A Paper Presented to the 54th International Session for Young Participants. International Olympic Academy, 15-29 June 2014. - 5 p.
12. Müller N. Olympic education / N. Müller // Olympic studies reader. Beijing Sports University Press. - 2009. - P. 345 - 362. - [Electronic resource]. Access mode: http://www.sportsinbrazil.com.br/livros/olympic_studies_reader.pdf
13. Naul R. Olympic Education / R. Naul. - Oxford : Meyer & Meyer (UK) Ltd, 2008. - 194 p.

Кротов Г.В., Бриль П.П.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

ИННОВАЦИИ У ФИЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Аннотація. Серед стратегічних завдань і головних шляхів реформування освіти - є розробка державних та авторських програм. А також оновлення змісту, форм і методів навчання відповідно до вікових особливостей дітей шкільного віку.

Виділення «Гімнастики» як базової дисципліни визначається, перш за все, універсальним характером її змісту. Оскільки техніка виконання гімнастичних вправ доволі складна, вчитель повинен у досконалості володіти методикою навчання цих фізичних вправ.

Ключові слова: молодші школярі, інноваційні технології, гімнастичні вправи.

Аннотація. Кротов Г.В., Бриль П.П. **Иновации в физическом воспитании младших школьников.** Разработка государственных и авторских программ является стратегической задачей и главным способом реформирования школьного образования. А также обновление содержания, форм и методов обучения в соответствии с возрастными особенностями детей школьного возраста.

Выделение «Гимнастики» как базовой дисциплины определяется, прежде всего, универсальным характером ее содержания. Поскольку техника выполнения гимнастических упражнений достаточно сложная, учитель должен в совершенстве владеть методикой обучения этих физических упражнений.

Ключевые слова: младшие школьники, инновационные технологии, гимнастические упражнения.

Annotation. Krotov H.V., Bril P.P. **Innovations in fizichnomu vihovanni primary school children.** Among the

strategic objectives and main ways of reforming education – is the development of civil and copyright applications. As well as updating the content, forms and methods according to the age characteristics of children of school age.

Bold “gymnastics” as a basic discipline is determined, above all, the universal nature of its content, is equally successful to achieve different goals. Of particular significance acquired its kind for the physical education of children of different sex, age, health, physical fitness and motor. However, many of the initial training gymnastics insufficiently studied, which significantly limits the ability of this discipline in the professional training of future specialists in physical education.

Since the technique of gymnastic exercises is difficult, the teacher should possess excellence in teaching methodology of the exercise. The need to create a detailed representation of students of gymnastic exercises technique requires the use of high-quality visual material. Detailed visual presentation, including creative thinking, helps the student holistically perceive material

Key words: *younger students, innovative technologies, gymnastics.*

Вступ. Актуальною проблемою сучасності є збереження та зміцнення здоров'я дітей, формування у них мотивації, спрямованої на здоровий спосіб життя та безпечну поведінку, створення умов для гармонійного розвитку особистості. Здоров'я – найбільша цінність суспільства. Тому одним із провідних напрямів розвитку освіти в Україні є збереження здоров'я дітей, що визначає ступінь їх життєздатності, життєтворчості, можливості реалізувати свої потенційні біологічні та соціальні функції. У зв'язку з цим збереження та зміцнення здоров'я молоді визначаються пріоритетними завданнями соціальної політики нашої держави, стратегічні цілі якої визначені Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про дошкільну освіту», Державною національною програмою «Освіта» (Україна XXI століття), Національною доктриною розвитку освіти України в XXI столітті, Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року та іншими документами [6].

Організація життя, предметне та соціальне середовище, всі види діяльності повинні забезпечити фізичне і духовне здоров'я молодшого покоління. Програма соціально-економічного розвитку України, перебудова охорони здоров'я та народної освіти передбачає принципово нові зусилля, спрямовані на поліпшення здоров'я всього населення, починаючи з дитячого віку, зокрема втілення в життя тих наукових ідей, які сприятимуть зміцнення здоров'я дітей різноманітними засобами [6].

Серед стратегічних завдань і головних шляхів реформування освіти – є розробка державних та авторських програм. А також оновлення змісту, форм і методів навчання відповідно до вікових особливостей дітей шкільного віку.

Виділення «Гімнастики» як базової дисципліни визначається, перш за все, універсальним характером її змісту, однаково успішного для досягнення різноманітних цілей. Особливу значимість придбали її види для фізичного виховання дітей різної статі, віку, стану здоров'я, рухової та фізичної підготовленості. Однак багато питань початкового навчання гімнастичним вправам вивчені недостатньо, що суттєво обмежує можливості цієї навчальної дисципліни в професійному навчанні майбутніх фахівців з фізичної культури.

Оскільки техніка виконання гімнастичних вправ доволі складна, вчитель повинен у досконалості володіти методикою навчання цих фізичних вправ. Необхідність детального створення уявлення учнів про техніку виконання гімнастичних вправ вимагає застосування якісного наочного матеріалу. Детальна зорова наочність, включаючи образне мислення, допомагає учневі цілісно сприймати матеріал [1].

Мета дослідження. Проаналізувати особливості навчання молодших школярів гімнастичним вправам з використанням сучасних інноваційних технологій.

Результати дослідження. Педагогічна наука і шкільна практика спрямовують свої зусилля на пошук шляхів удосконалення уроку. Найчастіше дидактичні інновації в загальноосвітній школі виникають під впливом змін, що відбуваються в змісті, організації та технології навчання. Такі зміни можливі у двох варіантах: традиційному та інноваційному [4].

Інновація (відновлення, новинка, зміна) — система або елемент педагогічної системи, що дає змогу ефективно вирішувати поставлені завдання, які відповідають прогресивним тенденціям розвитку суспільства.

Інноваційна діяльність учителя спрямована на перетворення існуючих форм і методів виховання, створення нових цілей і засобів її реалізації, тому вона є одним з видів продуктивної, творчої діяльності людей.

Інноваційний педагогічний процес — цілісний навчально-виховний процес, що відображає єдність і взаємозв'язок виховання та навчання, який характеризує спільну діяльність співпрацю та спільною творчістю його суб'єктів, сприяючи найбільш повному розвитку і самореалізації особистості учня [3].

У сучасній освітній технології фахівці галузі виділяють такі інноваційні напрямки:

Особистісно орієнтований урок. Незважаючи на те, що поняття «особистісно орієнтована освіта» сьогодні не тільки у всіх на слуху і є складовою частиною планів методичної роботи, багато вчителів погано уявляють собі, що таке особистісно-орієнтований урок.

Особистісно орієнтований урок — це:

- створення умов для поліпшення фізичної підготовленості учнів, їх здоров'я, підвищення зацікавленості до уроків фізичної культури;
- використання різноманітних форм і методів організації діяльності учнів на уроці, що дають змогу розкрити суб'єктивний досвід учнів;
- створення атмосфери зацікавленості кожного учня в роботі класу;
- стимулювання учнів до виконання фізичних вправ без страху помилитися виконати неправильно;

- використання на уроці дидактичного матеріалу, що дає змогу учневі вибирати найбільш значущі для нього види роботи;

- оцінка діяльності учня не лише за кінцевим результатом за процесом його досягнення;
- заохочування учнів освоювати всі види діяльності на уроці;
- створення атмосфери на уроці для природного самовираження учня.

Для того, щоб зміст знань став цінним для учнів, особистісно орієнтована освіта передбачає уявити його ж умовні частини, кожна з яких звернута до чогось особистого.

Ось ці компоненти змісту:

аксіологічний — уведення учнів до світу цінностей та надання допомоги у виборі особистозначущої системи ціннісних орієнтацій;

когнітивний — забезпечує науковими знаннями про людину, культуру, історію, природу як основи духовного розвитку;

діяльнісно-творчий — сприяє формуванню та розвитку в учнів різноманітних засобів діяльності, творчих здібностей, потрібних для самореалізації особистості в пізнанні, праці, спорті та інших видах діяльності;

особистісний — забезпечує пізнання себе, розвиток рефлексивних здібностей, оволодіння засобами саморегуляції, само вдосконалення, формує особисту позицію.

Інтерактивне навчання Мета його полягає в тому, що початковий процес виходить з постійної та активної взаємодії всіх учнів. Це співавторство, взаємонавчання, де учень і вчитель є рівноправними суб'єктами навчання, знають, що вони роблять, обмінюються поглядами ч приводе того, що вони знають.

Ці підходи до освітнього процесу не є новими для української школи. Вони застосовувалися ще у перші десятиріччя минулого століття та були поширені у педагогіці та шкільній практиці в 20-ті роки — роки масштабного реформування шкільної науки (бригадно-лабораторний та проектний метод, робота в парах системного типу учні навчали один одного) [3].

Сюжетно-рольові уроки

«Мандрівка до світу казок», «Спартакіади», гра «Похід» тощо, їх можна проводити на контрольних уроках, після вивчення окремих тем і цілих розділів навчальної програми. Перевірити рівень засвоєння учнями навчальної програми, їх умінь та навичок, застосування цих умінь і навичок в сучасних умовах. Сюжет надає уроку емоційності, зацікавлює учнів.

Такі уроки потрібні, бо вони нові, незвичайні. Учні на таких уроках займаються з ентузіазмом, в них підвищується тонус, бажання, настрої. Загалом — вищою є віддача і результати уроку.

Інформаційно – комунікативні технології

Зацікавленість цим напрямом не була постійною; вона час від часу то зростала, то спадала внаслідок причин як зовнішніх (економічних), так і внутрішніх, що спричинювалися різними змінами комп'ютерних технологій [5].

Методика фізичного виховання шукає середовищем, де зароджувалися і перевірялися на практиці різні методи, засоби та форми використання програмованого навчання у навчально-тренувальному процесі.

З появою мультимедійних комп'ютерів, що можуть представити не тільки текстову інформацію, а й комп'ютерну графіку, анімацію, широкий спектр аудіо- і відео інформації, можна впроваджувати і використовувати комп'ютерну техніку в навчальному процесі з предмета «Основи здоров'я і фізична культура». Уже підготовлено посібник «Футбол — джерело здоров'я», який рекомендується учителям фізичного виховання і учням загальноосвітніх шкіл [5].

Мультимедійна програма має поліфункціональне призначення і в процесі навчання може виконувати різноманітні дидактичні функції:

- виступати в ролі одного з основних джерел навчальної інформації;
- сприяти проведенню самостійної роботи учнів;

- використовувати додаткове джерело через відображення, конкретизацію, доповнення навчального матеріалу, подавати його в новій інтерпретації, а також систематизувати здобуті знання, уміння і навички з техніки і тактики футболу;

- використовувати на різних етапах навчальної діяльності як спосіб контролю і самоконтролю знань визначення рівня індивідуальної компетенції учня.

Мультимедійна програма надає можливість:

- Ефективно опанувати технікою вправ.

- Формувати активну мотивацію для уважного ставлення до власного здоров'я, удосконалювання активної мотивації фізичного, соціального, психічного і духовного здоров'я особистості.

- Засвоєвати учням знання, уміння і звички особистої гігієни, профілактики захворювань і травматизму на тренуваннях.²¹

- Ознайомити з впливом рухової активності і загартовуванням організму, раціонального харчування, режиму дня на здоров'я і розвиток учнівської молоді.

- Попереджати порушення постави, зору, плоскостопості, розладу органів почуттів.

- Використання комп'ютерів у процесі навчання з предмета «Основи здоров'я і фізична культура», наприклад, вивчення розділу «Футбол», збагачують складові уроку і полегшують процес реєстрації індивідуальних результатів учнів з техніки футболу й обов'язкових комплексних тестів [5].

Проте, переважна більшість існуючих мультимедійних дидактичних засобів стосуються навчання елементам

спортивних ігор. Електронних підручників для навчання гімнастичних вправ різної координаційної складності нами не знайдено. Зважаючи на існуючу кількість дидактичних комп'ютерних програм для фізичного виховання учнів, все ж існує гостра потреба у впровадженні технології комп'ютерного навчання у процес фізичного виховання, зокрема методичного забезпечення дисципліни, створення комп'ютерних підручників, навчальних посібників для полегшення засвоєння учнями різного шкільного віку рухових дій відповідно до навчальної програми, розробленні спеціалізованих мультимедійних програм, що дозволяють демонструвати техніку фізичної вправи поелементно і в цілому, її прикладність етапи навчання, основні помилки та шляхи їх усунення.

ВИСНОВКИ. Із усього наведеного можна зробити аналіз структури педагогічних інновацій, які включають:

- мотиви, що спонукають до діяльності;
- мету-результати, на досягнення яких спрямована діяльність;
- засоби, за допомогою яких діяльність здійснюється.

В основі ідеї, народженій учителем, виникає досвід вирішення будь-якого педагогічного завдання. Ідея стає засобом зміни навчального процесу, а методи пошуку ідеї та засоби її втілення з урахуванням специфіки конкретної школи, класу послужать перетворенню навчального процесу [2].

Подальшим напрямом наших досліджень буде дослідження ефективності впровадження наочного дидактичного матеріалу з гімнастики, розробленого на базі інформаційно-комунікативних комп'ютерних технологій, навчально-виховний процес з фізичного виховання молодших школярів

ЛІТЕРАТУРА

1. Багінська О.В. До питання впровадження інтерактивних технологій в урок фізичної культури / Багінська О.В., Рябченко В.Г., Лещук Д.А. // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Випуск 102. Т.1. Серія : педагогічні науки, фізичне виховання та спорт. – Чернігів : ЧНПУ, 2012. – № 102. – С.63-65.
2. Даниленко Л.І. Теорія і практика інноваційної діяльності в загальній середній школі // Управління освітою. 2001. - № 3. - С. 18-24
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології.- К.: Академвидав, 2004.
4. Досяк І.М. Нестандартні уроки з використанням інноваційних технологій. 1 – 4 класи. – Х.: Вид. група «Основа», 2007. – 160 с.
5. Kudin A.P., Tymoshenko O.V., Volod'ko I.V., Misharovs'kyu R.M., Zhabyeyev H.V. Vykorystannya multymediynykh dydaktychnykh zasobiv navchannya na urokakh fizychnoy kul'tury v shkoli / A.P. Kudin, O.V.Tymoshenko, I.V.Volod'ko, R.M. Misharovs'kyu, H.V. Zhabyeyev // Naukovyy chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Seriya 15 «Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoy kul'tury (fizychna kul'tura i sport)». –K.: Vyd-vo NPU imeni M.P. Drahomanova, 2011. – Vypusk 10. – S. 440-444.
6. Nosko M.O. Formuvannya zdorovoho sposobu zhyttya: navchal'nyy posibnyk / M.O. Nosko, S.V. Hryshchenko, Yu.M.Nosko. – К.: "MP Lesya", 2013. – 160 s.
7. Plakhotnyuk N.P. Strukturno-funktsional'nyy analiz innovatsiyanoi pedahohichnoyi diyal'nosti yak tsilisnoyi systemy / N.P. Plakhotnyuk // Visnyk Zhytomyr's'koho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. – 2008. – # 42. – S. 78–82
8. Pometun O. I. Suchasnyy urok. Interaktyvni tekhnolohiyi navchannya: nauk.-metod. posibn. / O. I. Pometun, L. V. Pyrozhenko – К.: A.S.K., 2004. – 192 s.

УДК 796.035

Kuznetsova O.T., Zubrytskyi B.D.
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

INNOVATIVE ASPECTS OF IMPLEMENTATION OF UNIVERSITY STUDENTS' PROFESSIONALLY APPLIED PHYSICAL PREPARATION

Annotation. *The article describes the innovative aspects of the process of building of university students' professionally applied physical preparation. Specialties, which are taught at the university, are systematized into four groups according to psychological and physical features of professional work. The benefits of innovative educational technologies are presented. The level of students' professionally applied physical preparedness can be increased, using developed didactic materials in the process of physical training.*

Keywords: *students; professionally applied physical preparation; innovative educational technologies; health-improvement technologies.*

Аннотация. *Кузнецова Е.Т., Зубрицкий Б.Д. Инновационные аспекты реализации профессионально-прикладной физической подготовки студентов университета. В статье рассмотрены инновационные аспекты построения процесса профессионально-прикладной физической подготовки студентов университета. Специальности, по которым ведется обучение в университете, систематизированы в четыре группы с учетом психофизических особенностей профессиональной деятельности. Представлены преимущества инновационных образовательных технологий. Доказано, что, используя разработанные дидактические материалы в процессе*